Til Universitetsstyret

Sakstype:	**Vedtakssak**
Møtesaksnr.:	**V-sak**
Møtenr.:	**7/2010**
Møtedato:	**23.11.10**
Notatdato:	**15.11.10**
Arkivsaksnr.:	
Saksbehandler:	**ØPA/PØS**

SAKSTITTEL: Statsbudsjett 2012 – Budsjettforslag 2012 for UiO

I henhold til tildelingsbrevet for 2010 skal budsjettforslag 2012 sendes Kunnskapsdepartementet innen 1.desember 2010.

Universitets- og høyskolesektoren har et mål om å være med å bygge framtidens kunnskaps-samfunn, og forskning og utdanning er viktige bidrag til dette. Dette forutsetter at regjeringen satser tungt på sektoren i de kommende budsjetter.

Statsbudsjettet for 2011 hadde – i tråd med sektorens ønske - et sterkere fokus på utdanning enn forskning. Selv om det ligger store samlede utfordringer i de kommende statsbudsjetter, er det helt nødvendig å øke satsingen på sektoren. Budsjettet for 2011 bærer preg av små grep i riktig retning, men handlingsrommet er fortsatt begrenset selv om det kom en økning i den frie prosjekt-støtten.

Fra 2012 er det nødvendig å øke institusjonenes handlingsrom gjennom mindre bruk av øremerking av midler. Dette gjelder både for prioritering av områder innen utdanning (der UiO har fått vesentlig mindre frie plasser enn sektoren for øvrig) og for særlige forskningsmidler. UiO vil legge vekt på å videreføre forskningsbasert utdanning med høy kvalitet. I den grad universitetet blir tildelt nye studieplasser, må de ha en innretning som er i tråd med UiOs strategi. Dette sikres best ved at flest mulig plasser tildeles som frie studieplasser.

I dag er midlene fra NFR i hovedsak knyttet opp til forhåndsdefinerte programmer. Det er gode grunner for å prioritere midler til de strategiske mål som er utpekt for forskningspolitikken i *Klima for forskning:*

- Globale utfordringer
- Bedre helse og helsetjenester
- Velferd og forskningsbasert profesjonsutøvelse
- Kunnskapsbasert næringsliv i hele landet
- Næringsrelevant forskning på strategiske områder

I tillegg er det lagt opp til fire tverrgående mål:

- Høy kvalitet i forskningen
- Et velfungerende forskningssystem
- Internasjonalisering av forskningen
- Effektiv utnyttelse av resultater og ressurser

En viss grad av øremerking er i så måte legitimt. Samtidig er god balanse mellom midler øremerket til de strategiske målene og midler som understøtter de fire tverrgående målene viktig, særlig fordi regjeringens tverrgående mål for forskningen er kritiske forutsetninger for at man skal lykkes med de fem strategiske målene. En konsekvens av dette er at det må bli bedre balanse mellom øremerkede midler og midler som tildeles etter kvalitet og hvor prosjektene er forskerinitiert. En slik balanse må ivaretas uavhengig av de totale rammene, men bør selvsagt fortrinnsvis oppnås gjennom ytterligere økning av bevilgingene til frie prosjekter. Universitetsdirektøren foreslår derfor både en omfordeling av midlene i retning mer frie forskningsmidler og en økning av den totale rammen med 200 mill kroner.

Når det gjelder grunnfinansieringen for sektoren, har budsjettrammen for den resultatbaserte omfordelingen (RBO) ligget fast (kun indeksregulert), mens produksjonen/resultatene har vokst betraktelig de siste årene. Dette innebærer at incentivprisene er kraftig devaluert. Dersom rammen skal holde tritt med produksjonen, innebærer det en tilførsel av *560 mill kroner mer* i 2011. For å sikre institusjonene et handlingsrom må denne rammen økes med friske midler og ikke ved en intern omfordeling fra grunnrammen (basis). En styrking av rammen vil være en viktig stimulans til å gi de gode forskningsmiljøene viktige vekstimpulser og et større handlingsrom. En oppjustering vil samtidig innebære en styrking av sektorens basismidler fordelt etter kvalitetskriterier. Midlene vil da gå til de institusjoner som viser den beste utviklingen/ har den beste kvaliteten.

Spesielt for 2012 er forslaget om etablering av en "ISAK-ordning" etter inspirasjon fra SAK-ordningen. Vi ser at like viktig som nasjonal SAK er at norske institusjoner gjøres i stand til å inngå i internasjonal SAK. En slik ordning vil understøtte institusjonenes arbeid med å realisere regjeringens ambisjoner om internasjonalt samarbeid innen EU, med USA, Japan, og for eksempel BRIC-landene (Brasil, Russland, India og Kina).

Stipendiatstillinger finansieres i dag gjennom en øremerket tildeling der mottaker av stillingene må bidra med delfinansiering. Dette fører over tid til en utarming av grunnbevilgingen ved de institusjoner som mottar stipendiatene. Idag dekker tildelingen lønn + personlige driftsmidler (indirekte kostnader og tyngre utstyr/lab. dekkes ikke). Rekrutteringsstillingene bør finansieres fullt ut. Universitetet prioriterer fullfinansiering høyere enn tildeling av nye stillinger. Fullfinansiering av stipendiat- og postdoktorstillinger er beregnet å koste ca 310 mill kroner.

Forslagene til bygg er en videreføring av tidligere forslag og en oppfølging av saker som står omtalt i statsbudsjettet. UiO opprettholder tidligere forslag om at det skal settes av 100 mill kroner årlig i ekstraordinære bevilgninger for å sikre det aller mest nødvendige vedlikeholdet. Bakgrunnen er at UiO har 420 000 m2 eide bygninger til en anslått verdi av 10 mrd kroner. Verdien på bygningsmassen er redusert med 6 mrd kroner på grunn av alder og slitasje. Reduksjonen i verdi etter årlig investering vil øke med ca 350 mill kroner hvert år framover.

Med denne bakgrunnen foreslås følgende områder prioritert ut over rammen i 2012 (beløpene merket med 1) gjelder hele sektoren):

1. <u>Styrking av grunnfinansiering for sektoren</u> koblet til
   a) Økt ramme for resultatbasert omfordeling (RBO)
      (ta igjen devalueringen siste 5 år) (560 mill kroner / varig) 1)
   b) Fullfinansiering av rekrutteringsstillinger
      (spesielt stipendiater innen helse- og realfag) (310 mill kroner / varig) 1)

2. Endret innretning til mer frie midler fra Norges Forskningsråd
   Dagens midler til forhåndsdefinerte programmer må balanseres opp mot behovet for frie midler til forskningsprosjekter. (200 mill kroner / varig) 1)

3. Etablering av ISAK-ordning
   Det bør etableres en ordning for norske institusjoners deltagelse i internasjonal SAK. (50 mill kroner / varig) 1)

4. Byggeprosjekter, rehabilitering og vedlikehold
   a) Rehabiliteringsutfordringen ved UiO (100 mill kroner / varig)
   b) Utstillingsveksthus på Tøyen (210 mill kroner)
   c) Magasinbygg for universitetsmuseene (15 mill kroner)
   d) Toppforskningssenter i Gaustadbekkdalen

Universitetsdirektørens budsjettinnspill er i stor grad i samsvar med de områder som Universitets- og høgskolerådet (UHR) og de andre store institusjonene legger vekt på. Forslaget for 2012 er også konsistent med tidligere forslag fra UiO.

Forslag til vedtak

"Universitetsstyret slutter seg til universitetsdirektørens fremlagte prioriteringer til satsingsforslag innenfor og utenfor rammen for 2012".

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Marianne Gjesvik Mancini
økonomidirektør